

V Tolminu se slovenskih besed uči 54 otrok staršev slovenskih korenin. Fotografija: Nataša Būcik Ozebek

S sorodniki bi se radi pogovarjali slovensko

Nataša Bucik Ozebek

V Tolminu se te dni na poletni šoli slovenščine za otroke s slovenskimi koreninami uči slovenskih besed in slovničnih pravil 54 otrok in mladostnikov iz 14 držav.

Štirinajst dni Slovenije in slovenščine je v Tolmin pritegnilo 54 mladih s slovenskimi koreninami, ki svojo mladost kot otroci, vnuki ali celo četrta generacija slovenskih zdomcev in izseljencev živijo na tujem. V Avstriji, Bosni in Hercegovini, Srbiji, Švici, na Češkem, Hrvaškem, Irskem, v Kanadi, Makedoniji, Nemčiji, celo na Novi Zelandiji, v Rusiji, Španiji in Veliki Britaniji. Po hodnikih tolminskega centra šolskih in obšolskih dejavnosti se tako podi pisana množica otrok s pisano paletto predznanja slovenskega jezika.

Spoznavajo kulturo Slovenije

Slovenščino se učijo na igriv način, dneve pa si popestrijo tudi s spoznavanjem kulture svojih slovenskih sorodnikov in Slovenije. V torek so spoznavali slovnične zakonitosti slovenščine, ponavljali abecedo in izgovor nekaterih bolj zapletenih besed, naučili so se predstaviti, večeraj so spoznavali besede, povezane z družino, danes bogatijo besedni zaklad o hrani. Shenell Dunkley je ena od osmih udeležencev poletne šole iz Anglije. S starši, mam

venko, že od rojstva živi v Wellingtonu, slovensko se pogovarja z mamom. »Moje ime je Shenell, po slovensko se izgovori š-a-n-e-l,« lepo črkuje svoje ime. »Stara sem osem let, ampak bom devet 16. avgusta. Moja mamica je rekla, da bo ta šola zelo dobra, in me vprašala, ali hočem iti, ker bo to dobro za moja slovenščina. In sem rekla ja,« je povedala zgovorna osemletnica, katere najljubša slovenska beseda je sladled. Ko se pogovarjamo naprej, se njena slovenščina že meša z angleščino. Tako nam zaupa, da se želi slovenščino naučiti zato, ker bi se rada s svojimi sorodniki v Sloveniji pogovarjala v tekoči slovenščini, da jo bodo tudi oni lahko razumeli. Žiga in Maruša Jug, brat in sestra, sta se skupaj s starši pred mesecem dni vrnila z Nove Zelandije. »Tam smo živeli sedem let in ne znam dobro slovensko,« prizna Žiga, ki mu je od vsega v šoli najbolj všeč plezalna stena, Maruši pa se zdi pri slovenščini najtežje pisanje. Lan Leka je rojen v Mariboru, a živi v Sarajevu. V šolo ga je vpisala mama, ker je slovenščino začel vse bolj pozabljati. Trinajstletnik Matjaž Verdel z Dunaja pa ni bil prepričan, ali je v šolo prišel zato, ker si je to sam želel, ali zato, ker sta tako želela njegova mama in oče. Vseeno se mu zdi, da je dobro znati vsaj malo slovensko.

Učiteljica slovenščine Metoda Perger, ki med letom porabske Slovence poučuje slovenščino v Porabju, je na poletni šoli slovenščine že tretje leto. In prikima, da se otroci s slovenski-

mi koreninami najpogosteje želijo naučiti slovenščine zato, da se lahko bolje sporazumevajo s svojimi slovenskimi sorodniki. »Predvsem otroci iz držav nekdanje Jugoslavije pa so mi zaupali, da si želijo priti študirat v Slovenijo,« še en vzrok za učenje slovenščine razkrije Pergerjeva.

Ocena: osem od deset

Dvanajstletnik Viktor Perušič iz Banjaluke se slovensko pogovarja z dedkom in meni, da zna slovenščino kar dobro, prisodil bi si oceno osem od deset. In kakšno je v resnici predznanje otrok, ki prihajajo na tečaje slovenščine? »Opažamo, da raven znanja iz leta v leto upada. Ti otroci, ki smo jih letos dali v skupino nadaljevalcev, so v bistvu začetniki. Pred tremi leti, ko sem prvič poučevala v šoli, sem imela zelo komunikativno skupino in ni bilo nikakršnih komunikacijskih ovir, imeli so nekaj težav s slovničnimi pravili in postavljanjem sklonov ali končnic, letos pa je problem že pri sami komunikaciji,« pojasni. In ko se zatakne, kako in v katerem jeziku rešijo zadrego? »Nekdo gotovo razume, da prevede drugim, pa toliko tudi znamo vsi angleško in nemško, da se sporazumemo,« pove učiteljica. V šoli poskušajo otroke čim bolj spodbujati k temu, da se tudi v prostem času med seboj pogovarjajo v slovenščini. A učiteljice priznajo, da je predvsem popoldne po hodnikih mogoče slišati raznovrstne jezike, predvsem pa angleščino in srbsščino. Lan iz Sarajeva prizna, da se s prija-

teljem iz Ljubljane pogovarja slovensko, s prijateljem iz Makedonije pa kar po bosansko, tako se namreč bolje razumeta.

V dveh desetletjih 1400 udeležencev

Šola slovenščine je za udeležence brezplačna in jo financira Ministrstvo RS za izobraževanje, znanost in šport, organizirata pa jo Zavod RS za šolstvo in Center šolskih in obšolskih dejavnosti. Prvič so jo pripravili pred več kot 20 leti in jo je doslej obiskovalo že več kot 1400 otrok slovenskih staršev oziroma slovenskih korenin v vseh celin sveta. Povpraševanje je vsako leto večje, letos so denimo prejeli kar 108 prijav. »Vse kaže, da so udeleženci s šolo zadovoljni in o svoji izkušnji seznanijo tudi prijatelje. Tudi vse več staršev ve, da ta šola obstaja. Med udeleženci imamo tako tiste, ki obiskujejo dopolnilni pouk slovenščine v tujini, tiste, ki ga obiskujejo na daljavo, prihajajo pa tudi iz držav, kjer pouk slovenščine ni organiziran,« pojasni Eva Jurman, koordinatorica poletne šole slovenščine. »Želimo si, da bi po dvotedenski poletni šoli ti otroci s seboj odnesli čim več jezikovnega znanja in obogaten besedni zaklad,« dodaja. Šolo bodo končali 9. avgusta s kulturnim programom in tedaj bodo imeli vsi otroci priložnost, da staršem in obiskovalcem predstavijo, kaj vse so se naučili. Pa tudi, da jim predstavijo svoje vtise o Sloveniji in življenju v deželi svojih prednikov. V slovenščini seveda. x

Dnevnik, 1. 8. 2014